

NGÀNH THÔNG KÊ ĐÓNG GÓP VÀO VIỆC THỰC HIỆN THÀNH CÔNG kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 2011-2015

TS. Nguyễn Văn Trung

Thứ trưởng Bộ Kế hoạch và Đầu tư

Năm 2014, trong điều kiện tác động không thuận của suy thoái kinh tế toàn cầu, tình hình kinh tế vĩ mô nước ta mặc dù đã từng bước phục hồi song vẫn tồn tại nhiều yếu tố bất ổn, biến đổi khí hậu và các hiện tượng thiên tai, bão, lũ, dịch bệnh xảy ra ở nhiều vùng. Trong bối cảnh đó, Trung ương, Đảng, Quốc hội, Chính phủ và các ngành, các cấp đã chủ động chỉ đạo và điều hành kinh tế - xã hội nước ta từng bước vượt qua thách thức đạt được những kết quả đáng khích lệ, tăng trưởng kinh tế đạt khá, lạm phát được kiểm chế nhằm góp phần thực hiện thành công Kế hoạch phát triển kinh tế xã hội 5 năm 2010-2015 và Chiến lược phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2011-2020 theo Nghị quyết của Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI.

Đóng góp vào những kết quả chung đó, ngành Thông kê đã thực hiện thành công chương trình công tác năm 2014 với khối lượng công việc rất lớn và tinh thần trách nhiệm cao. Báo cáo của Tổng cục đã nêu đầy đủ, khá toàn diện những kết quả quan trọng đó, tôi nhân mạnh một số điểm chính sau:

- *Thứ nhất*, ngành Thông kê đã cung cấp thông tin quan trọng có giá trị để Trung ương, Đảng, Quốc hội, Chính phủ, các ngành, các cấp có sự chỉ đạo, điều hành kịp thời, hiệu quả, ban hành nhiều chính sách phù hợp với tình hình thực tiễn, đó là: Hàng quý, Tổng cục đã chủ động nắm bắt diễn biến tình hình phát triển kinh tế - xã hội, đề xuất những “kịch bản” phát triển kinh tế

báo cáo Bộ trưởng, lãnh đạo Bộ để tham mưu kịp thời đối với Thủ tướng Chính phủ trong điều hành kinh tế vĩ mô; Đã chủ động tham gia với các đơn vị của Bộ Kế hoạch và Đầu tư trong công tác xây dựng các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội năm 2015.

TS. Nguyễn Văn Trung, Thứ trưởng Bộ KH&ĐT phát biểu tại Hội nghị Triển khai kế hoạch công tác năm 2015

Tham gia tích cực trong việc chuẩn bị tổng kết 30 năm Đổi mới và đánh giá tình hình thực hiện Nghị quyết Đại hội XI của Đảng, thực hiện nhiều chuyên đề nghiên cứu có giá trị như Chuyên đề “Trình độ phát triển kinh tế - xã hội Việt Nam so với các nước trong khu vực: Kết quả và dấu hiệu, nguy cơ tụt hậu”, chuyên đề “Năng suất lao động của Việt Nam - thực trạng và giải pháp”; tham gia xây dựng báo cáo đánh giá tình hình kinh tế - xã hội 5 năm 2011-2015 báo cáo Thủ tướng chuẩn bị phục vụ Đại hội XII của Đảng.

Thứ hai, triển khai thành công các cuộc điều tra, đặc biệt là những cuộc điều tra mới, đó là Điều tra dân số và nhà ở giữa kỳ thời điểm 01/4/2014 nhằm cung cấp thông tin cho việc đánh giá chương trình quốc gia về dân số và nhà ở; xây dựng chính sách, lập kế hoạch dân số và nhà ở phục vụ cho việc xây dựng Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016-2020, thông tin của cuộc điều tra đã được công bố vào giữa tháng 12 năm 2014. Công tác chuẩn bị cho các cuộc điều tra quan trọng trong năm 2015 đã được tập trung thực hiện. Điều tra thử Vốn đầu tư phát triển năm 2015 đã thực hiện điều tra tại thành phố Hải Phòng, tỉnh Khánh Hòa, Bộ Giao thông vận tải. Trên cơ sở đó, Bộ trưởng ban hành Quyết định điều tra. Bên cạnh đó, một số cuộc điều tra đã được sửa đổi phương án, như: Điều tra thủy sản, Điều tra xuất nhập khẩu dịch vụ diện rộng, Điều tra cơ sở sản xuất kinh doanh cá thể, Điều tra lao động, việc làm; ban hành phương án Điều tra giá tiêu dùng thời kỳ 2014-2019.

Thứ ba, nhiều đề án, công việc lớn của Ngành được triển khai trên các lĩnh vực nhằm hoàn thiện hành lang pháp lý, phương pháp luận, tổ chức và hợp tác quốc tế, đó là:

- Chiến lược phát triển Thống kê Việt Nam giai đoạn 2011-2020 và tầm nhìn đến năm 2030 đã được triển khai thực hiện nghiêm túc, có theo dõi, đánh giá và định kỳ báo cáo Bộ trưởng, Thủ tướng tiến độ thực hiện các hoạt động của Chiến lược phát triển thống kê của các Bộ, ngành và địa phương.

- Đề án Luật Thống kê sửa đổi: Tại kỳ họp Chính phủ tháng 11/2014, Bộ Kế hoạch và Đầu tư đã báo cáo Chính phủ về dự thảo Đề án Luật Thống kê (sửa đổi) và được thông qua. Hiện tại, Bộ đã có văn bản gửi Văn phòng Chính phủ về tiếp thu, giải trình ý

kiến của các thành viên Chính phủ để Bộ trưởng thưa ủy quyền Thủ tướng Chính phủ ký gửi trình Quốc hội các tài liệu của Đề án Luật Thống kê (sửa đổi).

- Đề án đổi mới quy trình biên soạn số liệu Tổng sản phẩm trên địa bàn tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (GRDP) đang gấp rút được xây dựng báo cáo Bộ trưởng để trình Thủ tướng Chính phủ, cùng với đó Tổng cục đã thực hiện rà soát số liệu GRDP năm 2011-2013 báo cáo Bộ trưởng, Thường trực Chính phủ và gửi cho Chủ tịch UBND và Cục Thống kê 63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương.

- Đề án vị trí việc làm và cơ cấu ngạch công chức của ngành Thống kê đang hoàn thiện để trình Bộ trưởng phê duyệt. Đề án vị trí việc làm các đơn vị sự nghiệp trực thuộc Tổng cục Thống kê đã được Bộ trưởng phê duyệt.

- Đã tổ chức thành công Hội nghị Hiệp hội quốc tế về thống kê chính thức (Hội nghị IAOS) tại thành phố Đà Nẵng và được sự đánh giá rất cao của bạn bè thống kê quốc tế.

Đồng thời, Đề án Hội nhập thống kê ASEAN giai đoạn 2016-2020 cũng đang được xây dựng báo cáo Ban soạn thảo để hoàn thiện và xin ý kiến các Bộ, ngành trước khi trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt cuối quý I năm 2015.

Thứ tư, công tác thống kê Bộ ngành tiếp tục được thúc đẩy, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 15/2014/QĐ-TTg ngày 17/02/2014 về Chế độ báo cáo thống kê tổng hợp áp dụng đối với Bộ, ngành; Chỉ thị số 10/CT-TTg ngày 29/4/2014 về tăng cường công tác thống kê Bộ, ngành. Tính đến hết năm 2014, Tổng cục đã làm việc với 12 Bộ, Ban, ngành về tăng cường công tác thống kê, trên cơ sở đó Tổng cục Thống kê và các Bộ, Ban, ngành đã xây

dụng Quy chế chia sẻ thông tin giữa hai cơ quan.

Thứ năm, các mặt công tác khác của Tổng cục tiếp tục được duy trì thường xuyên và đạt được kết quả tương đối toàn diện, đó là: Các chế độ, chính sách đối với công chức, viên chức và người lao động tiếp tục được thực hiện đầy đủ; Công tác tài chính, hành chính được thực hiện bài bản bảo đảm hoạt động thường xuyên, liên tục của Ngành; Công tác thanh tra, tuyên truyền, thi đua, khen thưởng tiếp tục được làm tốt góp phần tạo sự đồng thuận trong sử dụng số liệu thống kê; đảm bảo sự động viên, khích lệ những tập thể, cá nhân có thành tích, cũng như có tính răn đe những hành vi sai phạm; Công tác nghiên cứu khoa học, ứng dụng công nghệ thông tin đã có những bước tiến đáng kể, với việc các đề tài khoa học đã hướng vào giải quyết những bất cập về phương pháp luận của Ngành; các bài toán công nghệ thông tin, tập trung vào xử lý các kết quả điều tra để cung cấp thông tin kịp thời; các công nghệ mới tiếp tục được thử nghiệm để áp dụng cho các năm tiếp theo.

Tất cả những mặt công tác đó đã cùng góp phần tạo nên thành công của ngành Thống kê trong năm 2014. Thay mặt Ban cán sự đảng và Lãnh đạo Bộ Kế hoạch và Đầu tư, tôi đánh giá cao tinh thần đoàn kết, đồng tâm hiệp lực của công chức, viên chức ngành Thống kê đã thực hiện thành công chương trình công tác của ngành Thống kê trong năm 2014, góp phần quan trọng cùng Bộ Kế hoạch và Đầu tư thực hiện tốt nhiệm vụ Chính phủ, Quốc hội giao.

Năm 2014 đã tạo cho đất nước ta nhiều tiềm lực mới, kinh nghiệm mới - là động lực cho đà phục hồi và phát triển của năm 2015, song đồng thời cũng cho thấy nhiều khó khăn sẽ còn tiếp tục đặt ra đối với đất nước. Ngành Kế hoạch và Đầu tư nói chung, ngành Thống kê nói riêng triển khai chương

trình công tác năm 2015 trong điều kiện Đảng, Chính phủ và xã hội đang đặt ra nhiều yêu cầu cao hơn, sâu hơn trong công tác của mình. Năm 2015 là năm đại hội Đảng các cấp tiến tới Đại hội XII của Đảng; là năm triển khai phong trào thi đua yêu nước toàn diện tiến tới Đại hội Thi đua yêu nước toàn quốc lần thứ IX; là năm toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta ra sức phấn đấu hoàn thành Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm 2011-2015; năm kỷ niệm 70 năm ngành Kế hoạch và Đầu tư và chuẩn bị kỷ niệm 70 năm ngành Thống kê Việt Nam.... Chương trình công tác của Tổng cục đề ra cơ bản đã bao quát một cách toàn diện những hoạt động lớn của ngành Thống kê cần thực hiện trong năm 2015, tạo tiền đề cho ngành Thống kê phát triển mạnh hơn, toàn diện hơn trong những năm tới. Thay mặt lãnh đạo Bộ, tôi đề nghị ngành Thống kê cần tiếp tục tập trung nguồn lực và trí tuệ để hoàn thành và hoàn thành xuất sắc những mục tiêu và nhiệm vụ chủ yếu đã nêu trong Báo cáo của Hội nghị, trong đó, lưu ý một số công tác trọng tâm sau:

Một là, tiếp tục thực hiện tốt nhiệm vụ bảo đảm thông tin; phát huy kết quả bước đầu, cần thành lập các nhóm, tổ phân tích dự báo, tiếp tục phân tích các chuyên đề nhằm cung cấp các thông tin chuyên sâu về các lĩnh vực phục vụ tốt hơn nhu cầu thông tin của Trung ương Đảng, Quốc hội, Chính phủ, của các ngành các cấp. Đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng nhất của Ngành, Tổng cục cần tiếp tục nâng cao chất lượng số liệu và phương thức cung cấp số liệu để thông tin thống kê được cung cấp không chỉ chính xác, kịp thời hơn mà còn công khai, minh bạch và rộng rãi hơn, đặc biệt khi năm 2015 là năm cuối của kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 2011-2015 và xây dựng kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 2016-2020.

Hai là, làm tốt công tác thu thập số liệu thống kê, chuẩn bị và thực hiện thành công các cuộc điều tra thống kê trong năm 2015, trong đó đặc biệt quan tâm đến các cuộc điều tra có quy mô lớn, tính chất phức tạp như: Điều tra vốn đầu tư phát triển, Điều tra doanh nghiệp, Điều tra lao động việc làm, Điều tra thu thập thông tin hiện trạng kinh tế - xã hội của 53 dân tộc thiểu số,...

Tổng cục Thống kê cũng cần chuẩn bị tốt cho Tổng điều tra Nông thôn, Nông nghiệp và Thủy sản năm 2016, trước mắt là xây dựng và trình Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định Tổng điều tra trong tháng 6 năm 2015, thành lập các Ban Chỉ đạo, Tổ thường trực, thiết kế phiếu, điều tra thử để hoàn thiện phương án, phiếu điều tra trên cơ sở đó trình Bộ trưởng ban hành Phương án điều tra. Cùng với đó là nghiên cứu, áp dụng công nghệ hiện đại trong việc thu thập, tổng hợp và xử lý kết quả điều tra thống kê đảm bảo chính xác, kịp thời.

Ba là, rà soát, đánh giá tình hình thực hiện các hệ thống chỉ tiêu thống kê và Chiến lược phát triển thống kê Việt Nam giai đoạn 2011-2020 và tầm nhìn đến năm 2030. Tổng cục Thống kê cần rà soát Hệ thống chỉ tiêu thống kê quốc gia để xem xét chỉ tiêu nào chậm, chỉ tiêu nào không thể làm được để có phương án đề xuất với Thủ tướng Chính phủ. Bên cạnh đó, Tổng cục Thống kê cần nghiên cứu xây dựng các bộ chỉ tiêu thống kê đánh giá sự chuyển biến của việc thực hiện Đề án tái cơ cấu nền kinh tế. Đồng thời rà soát các chương trình hành động trong Chiến lược phát triển Thống kê Việt Nam để thực hiện và chủ động phối hợp với các Bộ, ngành thực hiện.

Bốn là, hoàn thành các đề án lớn của Ngành tạo tiền đề vững chắc cho công tác thống kê thời gian tới.

- Đề án Luật Thống kê sửa đổi: chuẩn bị tốt các nội dung và thủ tục để trình Quốc hội Đề án Luật Thống kê (sửa đổi) và triển khai biên soạn Nghị định của Chính phủ hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Thống kê (sửa đổi) ngay sau khi Luật được Quốc hội thông qua.

- Đề án Đổi mới quy trình biên soạn GRDP: Xây dựng và chủ động thực hiện kế hoạch ngay từ đầu năm để có thể triển khai Đề án đổi mới quy trình biên soạn GRDP ngay sau khi Thủ tướng Chính phủ phê duyệt, trước mắt là tiếp tục rà soát, tính lại số liệu GRDP chính thức năm 2013, sơ bộ năm 2014 và ước tính năm 2015 để trong tháng 6 đầu năm 2015 trình Bộ trưởng phê duyệt dãy số liệu 5 năm 2011 - 2015 phục vụ xây dựng Kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội giai đoạn 2016 - 2020.

- Hoàn thiện Đề án Hội nhập Thống kê ASEAN giai đoạn 2016-2020 trình Thủ tướng phê duyệt vào cuối Quý I năm 2015.

- Trình Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Đề án Cơ sở dữ liệu thống kê tổng hợp về dân số. Đồng thời chủ động chuẩn bị các điều kiện cần thiết để có thể triển khai các nội dung quan trọng, cần làm trước mắt ngay sau khi Đề án được Chính phủ phê duyệt.

Năm là, tăng cường thanh tra, kiểm tra cùng với đó là công tác tuyên truyền với nhiều hình thức đa dạng để tạo được sự đồng thuận, nghiêm minh trong toàn Ngành, cũng như đối với các đối tượng sử dụng thông tin trong và ngoài nước, đặc biệt khi năm 2015 là năm ngành Thống kê sẽ bắt đầu triển khai hàng loạt các công việc lớn như: triển khai thực hiện Luật Thống kê (sửa đổi), Đề án đổi mới quy trình biên soạn GRDP, hội nhập quốc tế...

Sáu là, tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, thực hành tiết kiệm, phòng chống lãng phí,

tham nhũng. Cần tiếp tục nghiên cứu, bổ sung, hoàn thiện và ban hành đầy đủ, đồng bộ các quy chế, quy định xử lý công việc. Quan tâm, hỗ trợ, tạo điều kiện cho tổ chức Công đoàn, Đoàn thanh niên... phát huy tốt vai trò của mình. Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện cuộc vận động “Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh”. Tiếp tục phát động và đẩy mạnh phong trào thi đua yêu nước, xây dựng nhiều tập thể mạnh, tôn vinh nhiều cá nhân tiêu biểu góp sức thành công chung cho sự nghiệp của Ngành, đặc biệt là trong dịp thi đua Thi đua lập thành tích chào mừng 70 năm ngành Kế hoạch, Đầu tư và Thống kê và Đại hội Thi đua yêu nước các cấp.

Tóm lại: Năm 2014, ngành Thống kê đã đoàn kết, nỗ lực vươn lên, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ mà Đảng và Chính phủ giao cho trong quá trình phát

triển của Đất nước, đồng thời tạo ra những điều kiện thuận lợi cho ngành Thống kê tiếp tục phát triển trong thời gian tới. Thay mặt Ban cán sự đảng và lãnh đạo Bộ Kế hoạch và Đầu tư, tôi đánh giá cao và ghi nhận những kết quả đó, ghi thêm những dấu ấn quan trọng, tạo thêm bước phát triển mới trong sự phát triển của ngành Thống kê với truyền thống gần 70 năm xây dựng và phát triển. Tập thể Ban Cán sự Đảng, lãnh đạo Bộ tin tưởng và sẽ tiếp tục dành sự quan tâm, tạo mọi điều kiện để Tổng cục Thống kê thực hiện tốt nhiệm vụ của Ngành trong năm 2015.

Nhân dịp chuẩn bị đón Xuân mới Ất Mùi, thay mặt Ban cán sự đảng và lãnh đạo Bộ, chúc các đồng chí và gia đình một năm mới sức khỏe, hạnh phúc và đạt nhiều thắng lợi mới, chúc cho sự nghiệp thống kê phát triển bền vững./.

